

Üniversite Öğrencilerinin Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumları: Spor Bilimleri Fakültesi Örneği*

Attitudes of University Students towards Scientific Research: Example of Faculty of Sport Sciences*

Ali Gürel GÖKSEL**
Lale YILDIZ***

Öz

Bilginin hızla yaygınlaşmasıyla toplumlar, bilimsel çalışmalarla ve bilim insanlarına yönelik tutumların, olumlu ve geliştirilebilir düzeyde olmasını önemsemektedirler. Çalışmada, Spor Bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının farklı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örneklem yöntemi kullanılmış ve çalışma betimsel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. MSKÜ Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 118'i kadın (\bar{x} =22,63), 223'ü erkek (\bar{x} =22,79) toplam 341 öğrenci (\bar{x} =22,25) çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veri toplama araçları olarak, Korkmaz, Şahin ve Yeşil tarafından geliştirilen (2011) "Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum" ölçeği (BAYTÖ) ve araştırmacı tarafından oluşturulan, "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde; katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirlemek için frekans ve yüzde analizi, kullanılan ölçekten elde edilen veriler ile değişkenler (gruplar) arasındaki farkı bulmak amacı ile t-testi ve tekyönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında, cinsiyet değişkeni incelendiğinde; "araştırmalara yönelik olumsuz tutum" alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunurken, yaş ve öğrenim türü değişkenlerinde herhangi bir farklılık bulunmamıştır. Katılımcıların öğrenim gördüğü bölüme göre ise, Rekreasyon bölümü öğrencilerinin, Antrenörlük Eğitimi bölümü öğrencilerine göre anlamlı düzeyde araştırmacılara yardımcı olmaya daha isteksiz olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra "araştırmalara yönelik olumlu tutum" alt boyutunda yine Rekreasyon Bölümü öğrencilerinin diğer tüm öğrencilere göre anlamlı düzeyde düşük ortalama puana sahip olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak; öğrencilerin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının ilgili bazı boyutlarında cinsiyet ve bölüm değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar olduğu bulunmuştur. Özellikle Rekreasyon Bölümü öğrencileri için bilimsel araştırmaya yönelik olumlu tutum kazandıracak çalışmaların arttırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Tutum, bilim araştırmaya yönelik tutum, spor bilimleri öğrencileri.

* Bu çalışmanın bir kısmı 25-28 Nisan 2019 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen 2. Uluslararası Herkes İçin Spor ve Wellness Kongresinde sunulmuştur.

** Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, aligoksel@mu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3873-1322

*** Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, laleyildiz@mu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1283-4788

Abstract

This study, it is aimed to examine the attitudes of students in the department of Sports Sciences towards scientific research according to different variables. In determining the participants, a convenience sampling method, one of the non-random sampling methods were used and the study was conducted with a descriptive scanning model. 341 students (118 female 223 male) educated in the Faculty of Sport Sciences at MSKU the sample of the study. As a data collection tool, the scale of "Attitude towards Scientific Research," developed by Korkmaz, Şahin, and Yeşil (2011) and "Personal Information Form" was utilized. In the analysis of the obtained data, frequency and percentage analysis were applied to determine the socio-demographic features of participants, t-test and unilateral variance analysis (ANOVA) was applied to find out the difference between the variables and the data obtained from the scale used. In light of the findings obtained from the research, when the gender variable is examined, a statistically significant difference was found in the sub-dimension of "negative attitude towards researches", there was no difference in age and education type variables. According to the department where the participants study, it has been determined that the students of the department of Recreation are significantly more reluctant to help researchers than the students of the Department of Coaching Education. Also, in the sub-dimension of "positive attitude towards researches", it has been determined that the students of the department of Recreation had significantly lower average scores compared to all other students. In conclusion, especially for Department of Recreation students, it may be suggested to increase the studies that will provide a positive attitude towards scientific research.

Keywords: Attitude, attitude towards science research, sports sciences students.

GİRİŞ

Dünya, ilk çağdan içinde bulunduğumuz yakın çağa kadar ve hatta 1990'lardan beri kullanılan bilgi çağı terimi dahil olmak üzere geçen zamanda sürekli gelişmiş ve yenilenmiştir. Bu gelişim ve yenilenmenin temel nedeni zamanın başlangıcından beri insanoğlunun bitmez tükenmez merakı ve ilgisidir. Çünkü doğayı ve evreni bilme arzusu, içerdiği olayları anlama isteği insanoğlunun temel davranışlarından birisidir (Dombaycı ve Ercan, 2017).

Bilim kavramı da dünya ve insan ile birlikte gelişmekte ve yenilenmektedir. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin günümüzde en üst seviyede olmasının en önemli faktörü bilgi ve bilimdir (Uyanık, 2018). Özellikle 20. ve 21. yüzyılda bilgi ve bilim anlayışı teknolojinin gelişimi ile sürekli değişmekte ve küreselleşmektedir (Çakmak, Taşkiran ve Bulut, 2015). Bu takip edilmesi zor olan değişim sürecinin sonucunda sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş yaşanmaktadır (Şeref, Yılmaz ve Varışoğlu, 2012).

Ünlü düşünür Herakleitos'un dediği gibi "değişmeyen tek şey değişimin kendisidir". Bilgi toplumuna geçiş yapan ülkelerde hızlı bir değişim ve gelişim sürecinin yaşanmakta olduğu düşünülmektedir. Bu değişime adapte olamayan ülkeler ekonomik, sosyal ve toplumsal olarak problemler yaşarken gelişime ayak uyduran ülkeler bu alanlarda kendilerini güncelleyerek güçlenmişlerdir (Al-Hilali ve diğ., 2016). Dünyada gelişmiş olarak görülen çağdaş ülkelerin aynı zamanda bilimsel gelişmişlik düzeylerinin de ileri olduğu bilinmektedir (Polat, 2014).

Bilimsel araştırmalar, bilimin somut ve yenilenebilir ürünleri olarak düşünülebilir. Günümüzde yaşadığımız dünyada ortaya çıkan problemlere karşı çözüm sağlamak için dinamik bireyler ve

profesyonellere ihtiyaç vardır (Demetrion, 2004). Bu dinamikliği sağlamanın en temel yolu bilime ve bilimsel araştırmalara verilen önemin artmasıdır (Bassafar ve Almasri, 2017). Eğitim kurumlarının amacı bilgi çağında yaşanan değişim ve gelişimlere adapte olan, bilgi ve iletişim teknolojileri ile bilgiye ulaşan, ulaştığı bilgileri kullanan, uygulayan ve değerlendirebilen bireyler yetiştirmektir (Aşiroğlu, 2016). Bu noktada en önemli görev yüksek eğitim kurumu olan üniversitelere düşmektedir.

Üniversite öğrencilerinin kariyer fırsatlarından biri olan akademisyenlik mesleğinin temelini oluşturan bilimsel araştırmaya yönelik tutum oldukça önemlidir (Heerwegh ve diğ., 2016). Bilimin gelişebilmesi ve sürekliliğini sağlayabilmesi için bilimsel araştırma işgücünün yüksek olması gerekmektedir; bu nedenle üniversiteler geleceğin bilim insanı rezervi olan öğrencilere bilimsel araştırmanın önemini iyi anlamaları yönünde kendilerini geliştirme imkanlarını sağlamalıdır (Ping, 2015). Bu amaçla üniversitelerde “Bilimsel Araştırma Yöntemleri”, “Araştırma Projesi”, “Bilimsel Araştırma Projesi”, “Alan Eğitiminde Araştırma Projesi” vb. dersler okutulmaktadır. Bilimsel araştırmalara olumlu tutum gösteren öğrenciler diğer öğrencilere göre zihinsel ve bilişsel olarak birçok yeti kazanmaktadır (Haseeb, ve diğ., 2016). Öğrencilerin bilimsel araştırmalara katılması özellikle iletişim becerileri, zaman yönetimi, analitik düşünme yetileri gibi yetilerini geliştirmektedir (Kasulkar ve diğ., 2013). Ayrıca bilimsel araştırma projelerine katılan öğrenciler sadece analitik ve kendi kendine öğrenme becerisini kazanmanın yanında sözlü ve yazılı iletişim becerilerini geliştireceklerdir (Devi ve diğ., 2010). Geliştirilecek bu özelliklerle birlikte öğrenciler hem toplumun problemlerine çözüm getirecek hem de yaşam boyu öğrenme ilkesi sayesinde kendilerini yenileyebileceklerdir (oğaltay, 2016).

Spor bilimleri de diğer modern bilimler gibi günden güne büyümekte ve gelişmektedir. Spor bilimleri eğitimi veren kurumlar sadece nitelikli beden eğitimi ve spor öğretmenleri yetiştirmenin dışında toplumsal sorunlara da çözüm getirebilecek öğretmenler yetiştirmeyi ilke haline getirmelidir. Çünkü spor bilimciler sadece iyi sporcular yetiştirmenin dışında toplumun gelişiminde de etkili olabilecek rol modellerdir (Guo ve Li, 2017).

Spor bilimleri alanının içinde sağlık eğitimi, sağlıklı yaşam, spor fizyolojisi ve anatomisi, spor psikolojisi gibi uzmanlık alanları bulunmaktadır (Saracaloğlu, 2005). Bu uzmanlık alanları diğer alanlarda olduğu gibi hızla gelişmekte ve toplumsal fayda sağlamaktadır. Beden eğitimi ve spor alanı ile ilgili öğretmen, antrenör, rekreasyon uzmanı ve spor yöneticisi yetiştiren kurumlar bu uzmanlık alanlarını hem kendilerine hem de öğrencilerine iyice empoze etmeli ve toplumun bu konularda bilinenmesi için bilimsel ve sosyal çalışmalarını arttırmalıdır.

Alanyazın incelendiğinde, öğretmen adaylarının akademik çalışmalara yönelik tutumlarının incelendiği yurtiçi ve yurtdışı çalışmalara rastlanmıştır (Bahtiyar ve Can, 2016; Polat, 2014; Yenice ve diğ., 2019). Kürşad (2015), öğretmen adayları üzerine bilimsel araştırmaya yönelik tutum ve epistemolojik inanç kavramlarını incelediği çalışmada, “Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik” boyutunda bölümler açısından anlamlı farklılıklar olduğunu belirtmiştir. Kes & şahin (2019), hemşirelik öğrencilerinin bilimsel araştırma yapmaya yönelik kayđı ve tutumlarını inceledikleri araştırmalarında, katılımcıların bilimsel araştırmalara yönelik hem olumlu hem de olumsuz tutumları arasında sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılıklar tespit etmişler ve cinsiyet ile

“Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik” boyutu ve araştırmacılara yönelik olumlu tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Spor bilimleri alanında ise bireylerin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelendiği yeterli sayıda çalışmanın yapılmadığı, yapılan çalışmaların da bilimsel araştırmalara karşı tutumları ve araştırma başarıları ile sınırlı kaldığı görülmüştür (Guo ve Li, 2017; Saracaloğlu, 2005). Bu sebeple alan yazındaki eksikliğin kapatılmasına katkı sağlamak ve mevcut durumu ortaya çıkarmak amacıyla çalışmada Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik tutumları incelenmiştir. Araştırmanın spor yöneticilerine, spor bilimcilere, öğretmen yetiştiren ve görevlendiren kurumlara, bilimsel çalışma yapacak akademisyen ve öğrencilere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Günümüz dünyasında tüm toplumlar açısından bilim ve bilime verilen değer, ülkelerin refah ve gelişmişliğini sağlamada temel felsefe olarak benimsenmektedir. Özellikle içinde bulunduğumuz çağın gerektirdiği sorunlara daha güvenilir çözümler üretmek amacıyla birçok alanda bilimsel araştırmalar yapılmaktadır. Temelde, bilinmeyi bilinir kılma, öğrenme, karanlığa ışık tutma, kısaca bir aydınlanma süreci olan bilimsel araştırma, planlı ve programlı bir şekilde yapılan akademik çalışmalardır (Küçüköğlü ve diğ., 2013). Bu akademik çalışmalarda öncü olabilmek ve diğer toplumların gerisinde kalmamak için ise bireylerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının olumlu ve geliştirilebilir düzeyde olması büyük önem taşımaktadır. Bu noktada, toplumda bilimsel araştırma kültürünün nasıl oluşturulacağı sorusuna cevap aranmasının önemi gün geçtikçe artmaktadır.

Gelişmiş birçok ülke, eğitim sistemleri ve kurumlarını ilerletmek amacıyla, bağımsız olarak araştırma yapan ve diğer araştırmaları eleştirebilen bireyler yetiştirmektedir (Polat, 2014). Ülkemizde üniversitelerin birçok bölümlerinde bu amaca yönelik “Bilimsel Araştırma Yöntemleri” ve “Araştırma Projesi” dersleri yürütülmektedir. Ancak yine de bilimsel araştırmaları takip eden ve bilimi öğrenme-öğretme süreçlerine entegre eden bireylerin sayısı azınlıktadır (Yapıcı, 2017). Üniversitelerin Spor Bilimleri Fakültelerinde öğrenim gören bireylerde de bilimsel araştırma kültürünün oluşturulması, onların bilimsel araştırmaya yönelik olumlu tutum geliştirmelerinin ve mesleklerinde daha etkin bireyler olmalarının sağlanması açısından yukarıda belirtilen dersler dışında müfredatlara bilim felsefesi, temel istatistik, istatistiksel yazılımlarla ilgili dersler zorunlu olarak konulmalıdır. Böylece öğrenciler karşılıklarına çıkan bilimsel bir çalışmayı daha bilinçli ve eleştirel bir tarzda değerlendirmeleri, spor bilimleri alanında yapılan bilimsel çalışmaların daha doğru ve genellenebilir sonuçlar ortaya çıkarmasına katkı sağlayacaktır. Bu süreçte öğrencilerin araştırmacı kimliği ile birlikte bilimsel araştırma yöntem, teknik ve süreçlerine dair bilgi ve becerileri de kazanması beklenilmektedir.

Tüm bu bilgiler ışığında çalışmanın amacını, Spor Bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi oluşturmaktadır.

Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki problemlere cevap aranacaktır:

1. *Öğrencilerin bilimsel araştırmaya yönelik tutumları ne düzeydedir?*

2. Öğrencilerin bilimsel araştırmaya yönelik tutumları cinsiyet ve yaş değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

3. Öğrencilerin bilimsel araştırmaya yönelik tutumları bölüm ve öğrenim türü değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli: Bu çalışma betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, müdahale edilmeksizin kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2016).

Evren ve Örneklem: Araştırmanın evrenini 2018-2019 yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde eğitim ve öğretimlerine devam eden 1492 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklem grubunu ise araştırmaya kendi isteği ile katılan 118 kadın, 231 erkek toplam 349 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır (Büyüköztürk, Kılıç, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Funda Demirel, 2018).

Tablo 1. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bilgiler

Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Kadın	118	34.6
	Erkek	223	65.4
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	77	22.6
	Antrenörlük Eğitimi	75	22.0
	Spor Yöneticiliği	104	30.5
	Rekreasyon	85	24.9
Yaş	20 Yaş ve Altı	123	36.1
	21-22 Yaş	130	38.1
	23 Yaş ve Üzeri	88	25.8
Öğrenim Türü	Normal Öğretim	211	61.9
	İkinci Öğretim	130	38.1
Toplam		341	100

Tablo-1'de SBF öğrencilerinin demografik bilgileri hakkında bilgi vermektedir. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin %34,6'sı (n=118) kadın; %65,4'ü (n=223) ise erkektir. Katılımcıların eğitim aldıkları bölümlere bakıldığında %22,6'sı (n=77) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, %22,0'si (n=75) Antrenörlük Eğitimi, %30,5'i (n=104) Spor Yöneticiliği ve %24,9'u (n=85) Rekreasyon Bölümü öğrencisi olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya gönüllü olarak dahil olan üniversite öğrencilerinin yaşlarına bakıldığında %36,1'in (n=123) 20 yaş ve altında, %38,1'inin (n=130) 21-22 yaşında, %25,8'inin (n=88) 23 yaş ve üzeri yaşta olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin öğrenim türleri

incelendiğinde %61,9'unun (n=211) normal öğretimde okuduğu, %38.1'inin de (n=130) ikinci öğretimde okuduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları: Mevcut araştırmada veriler Korkmaz, Şahin ve Yeşil (2011) tarafından geliştirilen ve geçerlilik-güvenilirliği yapılmış “Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği” ile elde edilmiştir. Ayrıca araştırmacıların oluşturduğu, katılımcıların cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri bölüm ve öğrenim türünü belirlemek üzere hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği toplam 30 madde ve 4 alt boyuttan (araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik, araştırmalara yönelik olumsuz tutum, araştırmalara yönelik olumlu tutum ve araştırmacılara yönelik olumlu tutum) oluşmaktadır. Öğrencilerin, verdikleri cevaplardan elde edilen puanların yükselmesi birinci ve ikinci faktörler için olumsuz tutumun arttığını, üçüncü ve dördüncü faktörlerde ise olumlu tutumun arttığını göstermektedir. Araştırmada katılımcıların bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla yer alan ifadeler “Hiç Katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kısmen Katılıyorum (3), Katılıyorum (4) ve Tamamen Katılıyorum (5)” şeklinde 5’li Likert tipi ölçekle değerlendirilmiştir. Çalışmada kullanılan “Bilimsel Araştırmalara Yönelik Tutum Ölçeği”nin güvenilirlik analiz sonucu .806 olarak bulunurken, faktörlere ait değerler Fak-1 için .818, Fak-2 için .845, Fak-3 için .860, Fak-4 için .871 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi: Araştırma kapsamında toplanan veriler öncelikle hatalı ya da eksik belirlenen formların çıkarılmasıyla analize hazır duruma getirilmiştir. Daha sonra verilerin normal dağılım gösterme durumları incelenmiştir. Hesaplanan çarpıklık ve basıklık katsayılarının - 1.5 ve +1.5 aralığında olmasından dolayı verilerin normal dağıldığı kabul edilmiştir (Alpar, 2006). Elde edilen verilerin analizinde; katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirlemek için frekans ve yüzde analizi, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarını öğrenmek amacıyla t-testi ve tekyönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda ortaya çıkan istatistiksel farkın hangi gruplardan kaynakladığını belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ve yorumlarda, $p < .05$ anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 2. Faktörlere Göre Ölçek Puan Dağılımı

	N	Min.	Max.	Ort.	Ss	Çarpıklık	Basıklık
BAYTÖ	341	52.00	144.00	2.896	0.435	.349	1.061
Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik	341	8.00	39.00	2.554	0.811	.227	-.240
Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum	341	9.00	43.00	2.206	0.706	.698	.564
Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum	341	7.00	35.00	3.368	0.850	-.280	-.162
Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum	341	6.00	30.00	3.8348	0.803	-.626	.106

Araştırma kapsamında MSKÜ Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin “Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeğinden” (BAYTÖ) aldıkları puanların aritmetik ortalaması 2.896’dır. Çarpıklık (.349) ve basıklık (1.061) katsayıları incelendiğinde katılımcılardan toplanan verilerin normal bir dağılıma sahip olduğu görülmektedir. Standart sapma değeri ise .435’dir (Tablo-2). Bu bağlamda elde edilen verilere, parametrik testler uygulanmıştır.

Tablo 3. SBF öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre t testi sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{x}	σ	t	p
Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik	Kadın	118	2.536	.840	-.314	.699
	Erkek	223	2.565	.797		
Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum	Kadın	118	2.096	.620	-2.206	.037*
	Erkek	223	2.264	.742		
Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum	Kadın	118	3.435	.815	1.068	.234
	Erkek	223	3.332	.868		
Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum	Kadın	118	3.915	.810	1.347	.454
	Erkek	223	3.792	.798		

p<.05*

Tablo-3’de SBF öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre BAYTÖ’den aldıkları puanlar incelendiğinde, kadın ve erkek öğrenciler arasında “araştırmalara yönelik olumsuz tutum” (p=.037<.05) alt boyutunda erkek öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik (p=.699>.05), araştırmalara yönelik olumlu tutum (p=.234>.05) ve araştırmacılara yönelik olumlu tutum (p=.454>.05) alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir.

Tablo 4. SBF öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının yaş değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş	n	\bar{x}	σ	F	p
Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik	20 Yaş ve Altı	123	2.495	.743	.637	.530
	21-22 Yaş	130	2.565	.819		
	23 Yaş ve Üzeri	88	2.622	.888		
Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum	20 Yaş ve Altı	123	2.114	.631	2.394	.093
	21-22 Yaş	130	2.209	.744		
	23 Yaş ve Üzeri	88	2.329	.735		
Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum	20 Yaş ve Altı	123	3.341	.818	.105	.900
	21-22 Yaş	130	3.390	.857		
	23 Yaş ve Üzeri	88	3.373	.891		
Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum	20 Yaş ve Altı	123	3.837	.765	.689	.503
	21-22 Yaş	130	3.885	.794		
	23 Yaş ve Üzeri	88	3.755	.868		

p>.05

Tablo-4'deki yaş değişkenine ilişkin bulgular incelendiğinde, 23 yaş ve üzeri öğrencilerin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının olumsuz anlamda değiştiği görülmektedir. Ancak bu değişimin tüm alt boyutlarda da istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 5. SBF öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının bölüm değişkenine göre ANOVA testi sonuçları

Alt Boyutlar	Bölüm	n	\bar{x}	σ	F	p	Post-Hoc
Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik	1)BES Öğretmenliği	77	2.555	.873	3.332	.020*	4 > 2
	2)Antrenörlük Eğitimi	75	2.396	.813			
	3)Spor Yöneticiliği	104	2.489	.802			
	4)Rekreasyon	85	2.775	.723			
Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum	1)BES Öğretmenliği	77	2.284	.820	1.907	.128	-
	2)Antrenörlük Eğitimi	75	2.071	.730			
	3)Spor Yöneticiliği	104	2.165	.705			
	4)Rekreasyon	85	2.304	.544			
Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum	1)BES Öğretmenliği	77	3.673	.728	8.541	.000*	1 > 4
	2)Antrenörlük Eğitimi	75	3.460	.814			2 > 4
	3)Spor Yöneticiliği	104	3.348	.902			3 > 4
	4)Rekreasyon	85	3.033	.810			1 > 3
Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum	1)BES Öğretmenliği	77	3.889	.712	.824	.481	-
	2)Antrenörlük Eğitimi	75	3.855	.846			
	3)Spor Yöneticiliği	104	3.875	.838			
	4)Rekreasyon	85	3.717	.800			

p<.05*

Tablo-5'de SBF öğrencilerinin bölüm değişkenleri hakkında bilgi verilmektedir. Bölüm değişkenine ilişkin katılımcıların BAYTÖ'den aldıkları puanlara bakıldığında, araştırmalara yönelik olumsuz tutum ($p=.128>.05$) ve araştırmacılara yönelik olumlu tutum ($p=.481>.05$) alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Ancak araştırmacılara yardımcı olmaya isteksizlik ($p=.020<.05$) alt boyutunda ise Rekreasyon ve Antrenörlük Eğitimi bölümleri arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmalara yönelik olumlu tutum ($p=.000<.05$) alt boyutunda tüm bölümlerin öğrencileri ile Rekreasyon bölümü öğrencileri arasından anlamlı farklılık olduğu görülmektedir.

Tablo 6. SBF öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının öğrenim türü değişkenine göre t testi sonuçları

Alt Boyutlar	Öğrenim Türü	n	x	σ	t	p
Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik	Normal Öğretim	211	2.537	.790	-.495	.286
	İkinci Öğretim	130	2.582	.846		
Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum	Normal Öğretim	211	2.161	.675	-1.488	.069
	İkinci Öğretim	130	2.278	.751		

Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum	Normal Öğretim	211	3.421	.850	1.465	.871
	İkinci Öğretim	130	3.282	.846		
Araştırmaçılara Yönelik Olumlu Tutum	Normal Öğretim	211	3.873	.797	1.137	.751
	İkinci Öğretim	130	3.771	.811		

p>.05

Tablo-6'ya bakıldığında SBF öğrencilerinin öğrenim türlerine göre bilimsel araştırmalara yönelik tutumları hakkında bilgi sahibi olunmaktadır. Buna göre normal öğretimde okuyan öğrencilerin bilimsel araştırmalara ve araştırmaçılara yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu görölmektedir. Bu farkın istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde olmadığı belirlenmiştir.

TARTIşMA ve SONUÇ

Yirmi birinci yüzyılın en güçlü ülkelerinin, bilimsel araştırmalar ışığında bilim ve teknoloji üreten ülkeler olduğu bilinmektedir. Bu çalışmada, SBF öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarını inceleyerek, ülkemizdeki Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerine öncülük etmek ve gelecek çalışmalara köprü kurmak amaçlanmıştır. Elde edilen veriler; katılımcıların cinsiyet, yaş, öğrenim görülen bölüm ve bölüm türü değişkenleri hususunda bulgulara dönüştürülmüştür.

Araştırma bulgularında, SBF öğrencilerinin bilimsel araştırmalara yönelik olumlu tutum puan ortalamalarının Fak-3 (3.36±.85) ve Fak-4 (3.83±.80) boyutlarında değerlendirildiğinde iyileştirilebilir bir düzeyde olduğu söylenebilir. Maalesef günümüzde bilgiye ulaşma yolunun medya ile sınırlı kalması, bilimsel araştırma kültürünün gelişmesi ve yaygınlaşmasında negatif etkiler yaratabilmektedir. Küçükoğlu ve diğ. (2013)'nın öğretmen adaylarının bilimsel araştırma sürecine ilişkin görüşlerini inceledikleri nitel çalışmada, bilimsel araştırmaya yönelik kavramların öğretmen adayları tarafından tam ve doğru olarak algılanamadığı vurgulanmaktadır. Yine, Taşdemir ve Taşdemir (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlilikleri araştırılmış ve katılımcıların bilimsel araştırma yapmayı gereksiz buldukları ve tam olarak anlayamadığı belirtilmiştir. Fakat bu duruma paralel olmayan ve alan yazında yer alan birçok araştırma da bulunmaktadır (Duran & şahin-Sarkin, 2019; Seçkin-Kapucu, 2018; Baş, 2017).

Araştırmanın diğer bulgularında, SBF öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarında cinsiyet ve bölüm değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde, "araştırmalara yönelik olumsuz tutum" alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p=.037<.05). Bu farklılığı erkek öğrencilerin daha yüksek olumsuz tutum puan ortalamasına sahip olması oluşturmaktadır. Kız ve erkeklerin özellikle ilgi, tutum, psiko-sosyal gelişim yönüyle birtakım farklılıklar gösterebildikleri bilinmektedir. Ülkemizde genellikle kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha disiplinli ve ebeveyn desteği görerek eğitilmesi onların okuma ve araştırma tutumlarına olumlu bir katkı sağlamış olabilir. Batyra (2017), Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programının (PISA) 2015 yılına ait bulgularını değerlendirmiş ve Türkiyede cinsiyete dayalı başarı farkını incelemiştir. Araştırmada 15 yaş grubundaki kız öğrencilerin aynı yaştaki erkek öğrencilerden ortalama olarak daha yüksek notlar

aldıklarını ve daha iyi okullarda eğitim gördüklerini belirtmiştir. Ayrıca genel olarak kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha hırslı ve okula aidiyet hislerinin daha yüksek olduğunu vurgulamaktadır. Bu noktada çalışmamızın sonuçlarını desteklemektedir. Korkmaz ve diğ., (2011), öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirdikleri çalışmada, kadın ve erkek adayların, “araştırmalara yönelik olumsuz tutum” alt boyutunda anlamlı düzeyde farklılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu farklılık, çalışmamıza benzer şekilde kadın öğretmen adayların puan ortalamalarının erkeklere göre daha düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Alan yazında bulunan üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalar incelendiğinde ise; cinsiyet değişkenine ilişkin araştırmamız sonucu ile paralellik göstermeyen çalışmaların yanı sıra bilimsel araştırmaya yönelik tutumların cinsiyet açısından farklılık göstermediğini vurgulayan çalışmalarda dikkat çekmektedir (Çakmak ve diğ., 2015; Polat, 2014).

Bölüm değişkenine ilişkin ANOVA sonuçları incelendiğinde, “Araştırmalara yönelik olumlu tutum” alt boyutunda Rekreasyon Bölümü öğrencilerinin, diğer tüm bölümlerdeki öğrencilere göre bilimsel araştırmalara yönelik olumlu tutumlarının düşük olduğu ve bu farklılığın da istatistiksel açıdan anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p=.000<.05$). Yine benzer şekilde “Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik ($p=.020<.05$)” alt boyutunda, Rekreasyon bölümü öğrencilerinin, Antrenörlük Eğitimi bölümü öğrencilerine göre araştırmacılara yardımcı olmaya daha isteksiz olduğu ve bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Maalesef ülkemizde Spor Bilimleri Fakültelerinin Rekreasyon bölümlerinden mezun olan öğrencilerin istihdam ve kendilerini rekreasyon lideri olarak tanımlamasına yönelik problemler yaşanmaktadır. Bu bağlamda, Rekreasyon bölümü öğrencilerinin bilimsel araştırmalara olan ilgi ve isteklerinin, bu bilgilerden nasıl ve nerede yararlanacaklarına olan inançsızlıklarından dolayı düşük olduğu düşünülebilir. Ziyagil (2011) yapmış olduğu “Spor Bilimlerinde Türkiye’deki Rekreasyon Bölümlerinin Avrupa Yükseköğretim Yapısı ile Uyumlaştırılması” adlı çalışmada, fiziksel aktivite ve rekreasyonel sportif faaliyetleri yönetecek liderlerin yeterlilik düzeyleri ve niteliklerini ayrıca rekreasyon bölümü programının ve uygulamalarının yetersizliği gibi temel problemleri rapor etmiştir. Çözüm olarak “sağlık ve fiziksel uygunluk için serbest zaman eğitmenliği” adıyla yeni bir yapı oluşturulmasını önermektedir. Bunun yanı sıra ülkemiz genelinde Spor Bilimleri Fakültelerinin öğretmenlik bölümü öğrencileri, daha yüksek akademik ve sportif başarılarla sahip öğrenciler arasından seçilmektedir. Bu durum, öğretmen adaylarının, bilimsel araştırmaya yönelik daha yüksek olumlu tutum puanına sahip olmalarını açıklayabilir. Aşıroğlu (2016), öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumları ile bilimsel araştırma dersindeki başarıları arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmada, katılımcıların bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının, kayıtlı olunan bölüm değişkenine göre istatistiksel olarak değiştiğini belirtmiştir. Bu sonuç bölümler arası farklar bazında araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Çalışmada katılımcıların BAYTÖ’nden aldıkları puanlar incelendiğinde, öğrencilerin yaşları arttıkça bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının olumsuz olarak arttığı ancak bu olumsuz artışın tüm alt boyutlarda da istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı tespit edilmiştir ($p>.05$). Genel olarak, araştırma grubunun bilimsel araştırmaya yönelik tutum puan ortalamalarının daha iyi bir düzeye getirilmesi ihtiyacı göz önüne alındığında, SBF öğrencilerinin bilime ve bilim insanına yönelik ilgi,

merak ve heyecandan yoksun oldukları söylenebilir. Öğrencilerin yaşları arttıkça özellikle iş bulma ve sınav kaygısı gibi etkenlerle, bir bilgiyi derinlemesine araştırıp inceleme yerine ezbere dayalı öğrenmeye yöneldikleri düşünülebilir. Ayrıca spor bilimleri fakültelerinde yer alan fen ve sayısal ağırlıklı derslerin sınırlı olması öğrencilerin daha çok yüzeysel öğrenme yaklaşımını kullanarak, araştırma ve sorgulamadan uzaklaşmalarına sebep olabilmektedir. İlhan Beyaztaş ve Senemoğlu (2015), Türkçe Öğretmenliği, Hukuk ve Tıp Fakültesi olmak üzere 90 üniversite öğrencisi üzerinde yaptıkları çalışmalarında, başarılı öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarını etkileyen faktörleri incelemişlerdir. Araştırma sonucunda, ders türünün sözel olması ve ezbere dayalı olması durumunda öğrencilerin yüzeysel öğrenme yaklaşımına yöneldikleri, ders türünün sayısal ve sorgulamaya dayalı olması durumunda ise öğrencilerin derinlemesine öğrenme yaklaşımına yöneldiklerini tespit etmişlerdir. Bu bağlamda düşünöldüğünde, bilimsel araştırmaya yönelik tutumun da olumsuz yönde etkilenebileceği söylenebilir.

Araştırmada son olarak katılımcıların öğrenim türlerine göre bilimsel araştırmalara yönelik tutumları incelenmiş ve normal öğretimde okuyan öğrencilerin bilimsel araştırmalara ve araştırmacılara yönelik tutumlarının daha olumlu olmasına rağmen, bu farkın istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde olmadığı belirlenmiştir ($p>.05$). SBF öğrencileri, üniversiteye giriş sırasında hem genel yetenek puanı hem de ÖSYM puanları ile birlikte değerlendirilerek tercih sırasına göre yerleştirilmektedir. Genel olarak, daha yüksek ortalama puana sahip öğrencilerin öncelikle normal öğretime tercih ettikleri bilinmektedir. Anlamlı düzeyde olmasa da oluşan bu farklılığın, akademik ve sportif anlamda daha başarılı profile sahip öğrencilerin normal öğretime yerleşmesinden kaynaklandığı düşünölebilir. Bunun yanı sıra Ülkemizde “bilimsel araştırma” özellikle lisansüstü eğitimin temel işlevi gibi algılanmaktadır. Bu bağlamda; bilimsel araştırma kültürünün öğrencilere kazandırılmasının bir eğitim sorunu olduğu, üniversitelerde bilim ve eğitimin birbirini bütünleyen temel olgular olarak algılanması gerekliliği vurgulanmalıdır. İlhan, Çelik ve Aslan (2016), üniversite öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarını inceledikleri çalışmada, öğrencilerin araştırmaya ilişkin tutumları ilgi, önem, motivasyon ve yararlılık alt boyutları açısından düşük düzeyde olduğunu ve öğrencilerin araştırmaya yönelik tutumlarının düşük olduğunu vurgulamışlardır. Özkan, Özeke, Güler ve şenocak (2017), üniversite öğrencilerinin bilim insanı imajları ve bu imajları etkileyen bazı faktörleri araştırdıkları çalışmalarında, katılımcıların genel olarak geleneksel bilim insanı imajından uzak olduklarını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak, SBF öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının geliştirilebilir düzeyde olduğu söylenebilir. Bu bağlamda hem araştırma sonuçlarına hem de gelecek çalışmalara yönelik öneriler oluşturulmuştur.

ÖNERİLER

Özellikle Rekreasyon bölümü öğrencilerinin tutumlarının olumsuz olması dikkat çekicidir. Bu durumun nedeninin nitel veya karma modellerde yürütölecek çalışmalar ışığında araştırılması önerilebilir. Bunun yanı sıra sadece okul dersleri olarak değil, öğrencilerin yaşamlarının tüm

dönemlerinde bilimsel yöntemlerden yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla, derslere ek olarak proje kapsamında bilimsel araştırmalar yapmalarına, imkân tanınmalıdır. Bunun yanı sıra spor bilimlerinde alanında çalışan nitelikli bilim insanları ile belirli aralıklarla öğrencilerin bir araya getirilmesi ve pozitif bir etkileşimin oluşturulması planlanabilir. Fakültelerin kendilerine ait bir kütüphanelerinin bulunması ve öğretim elemanlarının dersleri kapsamında öğrencileri araştırmaya teşvik edici ödev ve programlara yönlendirmeleri sağlanabilir.

Kaynaklar

- Al-Hilali, S. M., Al-Kahtani, E., Zaman, B., Khandekar, R., Al-Shahri, A., & Edward, D. P. (2016). Attitudes of Saudi Arabian Undergraduate Medical Students towards Health Research. *Sultan Qaboos University Medical Journal*, 16(1), 68–73. <https://doi.org/10.18295/squmj.2016.16.01.012>
- Alpar, R. (2006). *Spor Bilimlerinde Uygulamalı İstatistik*, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Aşıroğlu, S. C. (2016). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumları ile bilimsel araştırma dersindeki başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 72-84. <https://doi.org/10.29065/usakead.232429>
- Bahtiyar, A., & Can, B. (2016). Fen öğretmen adaylarının bilimsel süreç becerileri ile bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 47-58. <https://dergipark.org.tr/en/pub/deubefd/issue/35757/399518>
- Bassafar, F. M., & Almasri, M. M. (2017). EFL University Teachers' professional development through a research-oriented training program. *Journal of Education & Social Policy*, 4(1), 171-177. http://jespnet.com/journals/Vol_4_No_1_March_2017/20.pdf
- Baş, F. (2017). Matematik öğretmenlerinin eğitim araştırmalarını takip etme durumları ve araştırmalara yönelik tutumları: Türkiye örneği. *Eğitim ve Bilim*, 42(189), 249-267. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2017.6533>
- Batyra, A. (2017). Gender gaps in student achievement in Turkey: Evidence from the Programme for International Student Assessment (PISA) 2015. Istanbul: Educational Reform Initiative and Aydın Doğan Vakfı. https://aydindoganvakfi.org.tr/static/media/images/files/PISA_ENG.pdf
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç, E., Çakmak, Ö., Akgün, E., Karadeniz, Ş. & Funda Demirel, F. (2018). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Pegem Akademi, 25. Baskı, s. 94, Ankara.
- Çakmak, Z., Taşkıran, C., & Bulut, B. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Adıyaman University Journal of Educational Sciences*, 5 (2), 266-287. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/adyuebd/issue/24589/260319>
- Çoğaltay, N. (2016). Bilimsel araştırma yöntemleri dersinin öğretmen adaylarının bilimsel epistemolojik inançları ve bilimsel araştırmalara yönelik tutumları üzerindeki etkisi. *Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 126-139. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/anemon/issue/24388/258557>
- Demetron, G. (2004). *Conflicting paradigms in adult literacy education*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Devi, V., Abraham, R. R., Adiga, A., Ramnarayan, K., & Kamath, A. (2010). Fostering research skills in undergraduate medical students through mentored students' projects: example from an Indian medical school. *Kathmandu University Medical Journal (KUMJ)*, 8(31), 294–298. <https://doi.org/10.3126/kumj.v8i3.6215>
- Dombaycı, M.A., & Ercan, O. (2017). Öğretmen adaylarının bilimsel okuryazarlık düzeyleri ve bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 1265-1284. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2017.17.31178-338822>

- Duran, A., & Şahin-Sarkın, D. B. (2019). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları raporlayabilme yeterliliklerinin incelenmesi. *Turkish Studies-Educational Sciences*, 14(2), 41-54. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.14804>
- Guo, W., & Li, X. (2017). Study on the evaluation and inceptive of research ability of physical education teachers. *Chinese Automation Congress*, 6563-6566.
- Haseeb, A., Muhammad, B., Ansari, M.A., Raheem, A., Khan, A., Arshad, M.H., Motiani, V. & Akhtar, S. (2016). Impact of mode of curriculum on knowledge and attitudes of medical students towards health research. *Journal of Clinical and Diagnostic Research*, 10(4), 15-19. <https://doi.org/10.7860/JCDR/2016/17419.7647>
- Heerwegh, D., Verhoeven, J.C., & Wit, K.D. (2016). Determinants of bachelor students' intention to enter a research-oriented career. *Journal of Education and Training*, 3(2), 16-35. <https://doi.org/10.5296/jet.v3i2.9206>
- İlhan, A., Çelik, H. C. & Aslan, A. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumlarının İncelenmesi *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 141-156. <https://doi.org/10.17679/ıuefd.17218132>
- İlhan Beyaztaş, D. & Senemoğlu, N. (2015). Başarılı Öğrencilerin Öğrenme Yaklaşımları ve Öğrenme Yaklaşımlarını Etkileyen Faktörler. *Eğitim ve Bilim*, 40(179), 193-216. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2015.4214>
- Karasar, N. (2016), *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler*. 30. Basım. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Kasulkar, A. A., Gupta, M., Chari, S., & Kanade, H. T. (2013). Assessment of medical students' interest in research in central India. *Journal of Evolution of Medical and Dental Sciences*, 29(2), 5375-5381. <https://doi.org/10.14260/jemds%2F997>
- Kes, D., & Şahin, Ö. Ö. (2019). Hemşirelik öğrencilerinin bilimsel araştırma yapmaya yönelik kaygı ve tutumlarının belirlenmesi. *Online Türk Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(1), 68-78. <https://doi.org/10.26453/otjhs.454446>
- Korkmaz, Ö., Şahin A., & Yeşil R. (2011). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutumları. *International Online Journal of Educational Sciences*, 3(3), 1169-1194. http://www.iojes.net/index.jsp?mod=tammetin&makaleadi=&makaleurl=IOJES_536.pdf&key=41269
- Küçüköğlü, A., Taşgın, A., & Çelik, N. (2013), Öğretmen adaylarının bilimsel araştırma sürecine ilişkin görüşleri üzerine bir inceleme. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173, 11-24. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tsadergisi/issue/21486/230301>
- Kürşad, M. Ş. (2015). Investigation of relationship between attitude toward scientific research and epistemological. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2), 217-246. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2015.15.2-500.016.1321>
- Özkan, B., Özeke, V., Güler, G. & Şenocak, E. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Bilim İnsanı İmajları ve Bu İmajları Etkileyen Bazı Faktörler. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 146-165. <https://doi.org/10.17556/erziefd.308669>
- Ping, W. (2015). Dental undergraduate students' participation in research in China: current state and directions. *European Journal of Dental Education: Official Journal of the Association for Dental Education in Europe*, 19(3), 177-184. <https://doi.org/10.1111/eje.12119>
- Polat, M. (2014). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumları. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 77-90. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pausbed/issue/34738/384123>

- Saracaloğlu, A. S. (2005). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutumları ve deneyimleri ile araştırma başarıları arasındaki ilişki. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(4), 13-32. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gbesbd/issue/27986/305015>
- Seçkin-Kapucu, M. (2018). Fen bilimleri öğretmenlerinin eğitim araştırmalarına yönelik tutumlarının incelenmesi. *Bilim Eğitim Sanat ve Teknoloji Dergisi*, 2(1), 1-6. <https://dergipark.org.tr/en/pub/bestdergi/issue/37869/437541>
- Şeref, İ., Yılmaz, İ., & Varışoğlu, B. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının bilimsel epistemolojik inançları üzerine bir inceleme. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(10), 400-418. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.349>
- Taşdemir, M., & Taşdemir, A. (2011). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26, 343-353. <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/173>
- Uyanık, G. (2018). Sınıf öğretmeni adaylarının bilimsel araştırmalara yönelik tutumları. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 4(2), 112-127. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/issej/issue/39004/459299>
- Yapıcı, İ. Ü. (2017). Fen alanları öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumları (Dicle Üniversitesi Örneği), *International Congress of Eurasian Social Sciences (ICOESS) Özel Sayısı*, 8(28), 20-29. <http://www.ijoess.com/DergiTamDetay.aspx?ID=1861&Detay=Ozet>
- Yenice, N., Yavaşoğlu, N., Tunç, G. A., & Arıkoç F. C. (2019). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlık düzeyleri ile bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47, 77-95. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deubefd/issue/46964/435472>
- Ziyagil, M. (2011). Spor bilimleri alanında Türkiye'deki Rekreasyon Bölümlerinin Avrupa yükseköğretim yapısı ile uyumlaştırılması. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 1-10. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cbubesbd/issue/32235/357812>